

بیمارستان امام خمینی (ره) آباد

مصرف داروها در دیالیز

راههای دسترسی به عروق ***کتر** : که می تواند موقت یا دائم باشد. موقت : تا 6 هفته قابل استفاده است **دایم**: معمولاً یک تا دو سال کار میکند.

* فیستول یا گرافت: این روش بادوام ترین و سالم ترین راه دسترسی به عروق برای دیالیز است . معمولاً برای 5 تا 10 سال کارایی دارد

مراقبتهای فیستول بعد از عمل جراحی

- در بیمارستان از پرستار بخواهید به شما نشان دهد که در منزل چگونه فیستول خود را از نظر وجود ارتعاش کنترل کنید .
- اگر ارتعاش یا صدای فیستول یا گرافت شما از بین رفت یا متفاوت به نظر می رسید ، پرسنل دیالیز را فوراً خبر کنید .این به این معنی است که فیستول یا گرافت خوب کار نمی کند
- 4 تا 6 هفته زمان لازم است که به اصطلاح فیستول برسد و آماده برای دیالیز شود.
- قبل از اولین بار استفاده از فیستول،می توانید با فشردن خمیر یا توپ لاستیکی نرم در دست (چند بار در روز هر بار 20 مرتبه) و انجام چند بار کمپرس گرم در روز، آن را برای استفاده در دیالیز آماده کنید.
- برای مراقبت از فیستول، شما باید دستتان را تا چند هفته بالاتر از سطح بدن قرار دهید.
- از پوشیدن لباس تنگ، زیور آلات تنگ و بستن ساعت یا دستبند یا باند به ناحیه فیستول خودداری کنید.
- از کندن پوسته های زخم فیستول خودداری کنید واز نظر خونریزی آن را مشاهده کنید .
- اجازه ندهید کسی از دستی که فیستول یا گرافت دارد ، فشار خون شما را اندازه گیری کند یا خونگیری کند.برای این کار از دست دیگر شما استفاده کند.
- روی دست فیستول دار به مدت طولانی نخوابید.
- از بی حرکتی مدام دست فیستول دار خود بپرهیزید.
- از حمل وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به دست عمل شده جلوگیری کنید.
- از به کار بردن تیغ برای زدودن مو از دست فیستول دار بپرهیزید.
- در صورت بروز موارد زیر با پزشک تماس بگیرید :
- قرمزی ، درد ، تورم یا احساس گرمی در محل جراحی
- احساس تنگی نفس
- تب
- درد شدید دست
- سردی و رنگ پریدگی دست
- بخیه ها معمولاً 15 روز بعد کشیده می شود.
- اگر فیستول شما خوب کار نکند ، کفایت دیالیز شما کاهش می یابد
- پزشک باید فیستول را بررسی کند تا از آماده شدن آن مطمئن شود

مراقبت‌های فیستول بعد از آماده شدن

- ✓ از بلند کردن بار سنگین ، گذاشتن دست زیر سر ، انداختن دسته کیف روی فیستول و ضربه خوردن به فیستول خودداری کنید.
- ✓ محل فیستول یا گرافت را روزانه با صابون آنتی باکتریال بشوئید .
- ✓ قبل از هر بار دیالیز محل فیستول یا گرافت را بشوئید .
- ✓ فیستول یا گرافت را نخاراندید تا خراشیده نشود . ناخنهای شما می تواند منبع عفونت باشد .
- ✓ پرستار محل فیستول یا گرافت را قبل از وارد کردن سوزنها با محلول ضد عفونی کننده تمیز می کند . بعد از ضد عفونی به محل فیستول یا گرافت خود دست نزنید .
- ✓ در طی دیالیز به سمت محل فیستول یا گرافت سرفه یا عطسه نکنید .
- ✓ اگر بعد از خارج کردن سوزنها ، خودتان روی فیستول یا گرافت را نگه داشته اید با دست تمیز این کار را انجام دهید و از گاز تمیز استفاده کنید .
- ✓ برای توقف خونریزی ، بعد از خارج کردن سوزنها ، روی محل فیستول یا گرافت به آرامی فشار وارد کنید . فقط جایی را که سوزن قرار داشته فشار دهید . هرگز بالای محلی که سوزن قرار داشته فشار وارد نکنید .
- ✓ اگر محل فیستول یا گرافت ، زخمی ، متورم ، قرمز یا گرم شد به پرسنل دیالیز اطلاع دهید . این علائم می تواند نشانگر عفونت باشد

مراقبت از کاتر

با مراقبت خوب، کاتتر بیشتر عمر می کند و شما از مشکلاتی مثل عفونت و تشکیل لخته در امان خواهید ماند . نکات مهم زیر را پیش بگیرید:

- ❖ پانسمان کاتتر را تمیز و خشک نگهدارید . پرستار دیالیز پانسمان آن را در هر جلسه دیالیز عوض می کند
- ❖ از شنا کردن یا قرار گرفتن در وان حمام بپرهیزید . رطوبت، باعث عفونت می شود .
- ❖ مراقب تا شدگی یا خمیدگی لوله ها باشید و با آنها بازی نکنید ، از ورود ضربه یا ایجاد کشش بر روی لوله ها جلوگیری کنید .
- ❖ درپوش کاتتر را هرگز برندارید .
- ❖ هر بار که در بخش دیالیز درپوش کاتتر باز می شود، برای جلوگیری از عفونت، روی بینی و دهان خود را با ماسک بپوشانید .
- ❖ در صورت باز شدن بخیه ها کاتتر را به جلو و عقب حرکت ندهید و به پزشک مراجعه کنید
- ❖ زمان استحمام کوتاه باشد کاتر با پوشش ضد آب پوشاده شود بهتر است سر و بدن جداگانه شسته شود تا کاتتر کمتر خیس شود . بعد از حمام محل کاتر خشک و پانسمان شود .
- ❖ علائم و نشانه های عفونت کاتتر عبارتند از :
  - ❖ تب یا لرز
  - ❖ ترشح از محل خروج کاتتر
  - ❖ احساس ضعف و بیحالی عمومی

منبع: کتاب پرستاری برونر سوارث 2018

تهیه کننده : زهرا بی بی نعمت الهی کارشناس پرستاری

واحد آموزش سلامت بیمارستان امام خمینی (ره) 1403